

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adóznak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

Alsófehérvármegye tisztujtása. Előértekezletek a tisztujtás előtt.

Megyénkben az általános tisztujtás napja közeledtével a legalkalmasabb jelöltek tekintetében egyetértő megállapodásra jutás czéljából több értekezet tartatott. Folyó hó 8-án a gyulafehérvár városi nagyszámú bizottsági tagok gyűlése és a központi tisztviselői állásokra nézve a jelenlegieket, az állásától aggóra miatt megvaló pénztárnok kivételével, egyértelműleg továbbra is maradni határozták, a kultisztviselői állásokra nézve pedig bevárni kívánták egy központi értekezet megállapodását. E hó 10-én a megyei tisztviselői kar tartott saját kebelében bizalmas értekezetet, 11-én délután pedig Kovács Gyula ur Nagyenyed város polgármestere hívta össze általános értekezletre a nagyenyedi és az ezen napon nagyszámban érkező vidéki bizottsági tagokat. Délután 4 órakor a városbáz díszterme teljesen megtöltött a megye minden részéből összeseregelt bizottsági tagokkal. Az összejövetel czélját Kovács Gyula polgármester előadva, felkérte az értekezetet elnök és jegyző választására. Elnökül Kovács Gyula, jegyzőül dr. Dr. Jeney Elek kiáltatván ki, elnök elsősorban a holnapi tisztujtó gyűlésre a kijelölt bizottságba választandó 3 tag tekintetében kérte az értekezet megállapodását. Török Bertalan indítványára egyhangulag dr. Mohay Sándor, dr. Kovács Ödön és Zeyk Daniel jelölték ki s a közgyűlésen a megyebizottság részéről ajánlásukra. Gáspár János kéretett fel. A tisztviselői állásokra viendő jelöltek megállapítása tekintetében előterjesztendő javaslatra egy jelölt bizottság kiküldése hozatott javaslatba; de hogy a bizottság az egyes jelöltek tekintetében szükséges felvilágosításokat a legilletékesebb egyénektől halhassa meg. Csató János kir. tanácsos alispánt, Török Bertalan főjegyzőt és Tóth Miklós árvaszéki elnököt, a megye ezen három osztatlan közbizalom és tisztelettel körülvett tisztviselőjét, jelen állásukra nagy lelkesedéssel egyhangulag kijelöli; kiknek részvétele mellett a jelöltekre egy nagyobb számú bizottság küldött ki. A bizottság vissza vonulván, az egyes tisztviselői állások miként betöltését a legalaposabb megbeszélés tárgyává tette, s azután az értekezet színén megjelenvén,

nevében Kovács Gyula jelenti ki, hogy a már egyhangulag kijelölt három első tisztviselőn kívül a többi választás alá eső központi állásokra, az eddigi, hivatásuknak teljesen megfelelő tisztviselőket hozza javaslatba; a közelsi merés közt nyugalomba vonuló agg pénztárnok Miksa Miklós helyére pedig ajánlja a magyarigéni járásból a központba bevágó Konec Albert szolgabíróat ajánlja, kit 20 évet meghaladó megbízható szolgálata és rendezett vagyoni állása is kiválóan érdemesitenek ezen helyre, valamint az ezen állásra szintén pályázó s az előirt képvisítéssel bíró jelenlegi pénztári ellenőrt Benedek Gábort. Az értekezet a pénztárnoki állásra csak egy jelöltben megegyezni nem bírván, ezen állásra a két jelölt közötti szavazást nyílt kérdésnek hagyta fenn. A kultisztviselő állások közül a főszolgabírói állásokra a marosújvárián kívül szintén az eddigi, állásokat egészen betöltő tisztviselőket hozta a bizottság javaslatba s miután ugy lett értesítve, hogy a marosújvári járás jelenlegi főszolgabírája nyugalomba kíván lépni, a járás birtokosságának egyértelműen kifejezett óhajására ezen állásra a nagy munkaképességről előnyösen ismert Ikrich Arnold, marosújvári kir. járásbírói jegyzőt ajánlja. A szolgabírói állásokra a mostaniak közül Konec Albert visszalépése folytán a jelenlegiek mellett ajánlja Csuka Domokos köz igazgatási gyakornokot. A bizottság javaslatait az értekezet által egyhangulag elfogadattván, azok irányadó volta a holnapi választásnál kimondatott.

Az értekezet tagjai, a gyűlés végeztével a „Két hatyru“ nál folytatták vidám poharzás közben a tárgyalásokat.

Tisztujtó közgyűlés december 12-én.

Az 1886. XI. t.-cz. életbe lépte után az első általános tisztujtást vármegyénk közönsége tartotta az országban. És elmondhatjuk, hogy oly érdeklődés között, mintha a legnagyobb választási harcoknak néztünk volna élébe, mikor az utolsó emberig mindenkit mozgósítanak a pártszervevények. Ez érdeklődés nálunk a legkiválóbb egyetértés tanúságul szolgált, méltó pendantjaul a hat év előtti választásnak, melyet néhai kedves emlékü Zeyk Károly főispán vezetett.

Folyó hó 11-én délután, este, éjjel minden vonat új, meg új választót hozott. — Képviselve volt Verespataktól Kutyalváig, Alvincztől Miriszlóig, Vizaknától Herepéig minden vidék. Alig hiányzott valaki az érdeklődő nagybirtokosok és országgyűlési képviselőink közül; megjelentek az egyházak képviselői, kik közül méltó sajnálattal nélkülöztük a legbuzgóbbak, legtiszteltek egyikkét dr. Barcs Ferenc nagyprépost urat, kit gyöngyölkedése tartott vissza a kemény téli időben. Eljöttek a nemes birtokosok, Abrudbánya, Vizakna, igen szép számmal a lelkes Gyulafehérvár és Nagyenyed polgárai. Örömmel néztünk szét soraikon, tapasztalva, hogy annyi veszteség dacára folyton gyarapodik Alsófehérmegye intelligenciája.

Régen 9 óra után a régi közgyűlési terem, tanuja annyi harcoknak és diadalnak, zsufozásig telt meg. Nagy küldöttség indult b. Kemény Kálmán főispán meghívására, kit nagy éljenzéssel fogadott a gyűlés. A főispán beszélni kezdett és néma esendben jelzé azon fontos feladatot, mely választókra vár. — Ezután Csató János királyi tanácsos alispán maga és tisztársai nevében hálás köszönetet fejezve ki a megye közönsége részéről tapasztalt bizalomért és támogatásért, tisztviselői állomáskat a bizottság rendelkezésére bocsátotta. Mire főispán ő méltósága meleg szavakban adott elismerést a tisztikarnak a lefolyt 6 év alatt tanúsított buzgalmaért a közgyűlés általános éljenzése között s a tisztujtó szék tartamára jegyzőül Nagy Lajos, tiszti ügyészül dr. Mohay Sándor bizottsági tagokat helyettesítvén, — felhívta a tisztujtó széket, hogy a kijelölt választmányba 3 tagot válasszon. Az ajánlást id. Gáspár János tette meg, a választók nevében dr. Mohay Sándort, dr. Kovács Ödönt

TÁRCZA.

Titkári jelentés

az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természetudományi egyesület 1889. évi működéséről.

— Pál Istvántól. —

T. Közgyűlés.

Minden kor vet fel bizonyos eszméket, a melyek szükségszerűleg jelentkeznek s a hivatottak által méltányoltatnak is; de hogy azok kellő eredményeket hozhassanak létre, fontoságukhoz mért felkarolást igényelnek.

Ha bármily fűdős eszméje is bukkan fel valamely kornak, de ha az nem tud magának megfelelő tért kiküzdeni, egy darabig vergődik ugyan az akadályokkal, hanem midőn lelkes ugyan, de kevés harcossza is elfáradva kidül, ő maga is — az eszme kiesik a lehanyatlott kezéből és ha eltűnik az emberek közül, ennek nem maga az eszme az oka, hanem azok, a kik vagy nem képesek azt felfogni, vagy pedig közönyösek iránta.

Nem akarván messze térre kikalandozni, szorítokozom arra, ami jelenleg feladatunk.

Ma ugyeszlva minden egyes nemzetben nagy erővet az érdeklődés lehető tüzetesen ismeri legalább a saját multját. A történelmi tudomány (a leghelyesebben) különösen az ő segédágaiban soha sem volt úgy felkarolva, mint napjainkban. A történelmi kutatás szinte lázas mohósággal foglalkoztatja a hozzáértőket. Az emberiség s magok az egyes nemzetek is multjuk eddigi ismeretével nincsenek megelégedve; azt vagy hézagossáknak, vagy nem elég világossáknak látják. A hézagok pótlására, a homály eloszlatására — tehát a tisztán érthető történelmi világosság felderítésére fordított törekvési irányok többfélék.

Ezen ágak között nagyon fontos szerepe van annak, a mely a levéltári kutatások mellett az épületek romjaitól, a kézművek maradványairól akarja olvasni a multat

s hogy ezeket megszözlaltassa, leszállt érettök a földalé is, kikaparja a százados — talán ezredéves porokból s beszéltet velök oly korról, a melyről kivülök semmi egyéb tanúságot nem tehet, még csak sejtelmet sem nyújthat.

Feladatunk körén kívül esik mlyebben menni ezeknek a méltatásában. Ennyit is csak azért említek, hogy a mi törekvésünket mindenki ehhez képest méltányolja. Mert mit szándékozunk mi? miféle czéla egyesültünk mi egymással? A mi szándékunk a végczél felé; előkészíteni az utat Alsófehérmegye monografiájának a megírásához; a lehetőleg kikutatni ezen helynek történelmi és természeti viszonyait, kutatásaink eredményét összefoglalni és könyvet adnia a közönség kezébe, a melyből az olvassa és értse e megye földjének életét; segédkezni — mint minden monografiával, úgy a mi megyénkével is — az egész haza történelmének a megírásához, a mi megint csak része az egyetemes emberiség általános történelmének.

Kétségtől szép feladat, a melynek valósisát mindenkinek kell akarnia. És még is oly kevesen akarják, hogy erők épenséggel nincs arányban a feladat nagyságával. S éppen ez az oka, hogy egyesületünk nem tud oly eredményeket felmutatni, a milyekkel törekvésünk iránt hideg és nem barátságosan éröket megszegyeníthetünk. Egy ily terjedelmű és népes megyében a hol annyi az értelmiség magasabb fokát feltételező hivatalos testület, a melynek területén csupán csak főgymnázium három van és ugyanannyi akadémia, — ott egy olyan ügy mellett, a mely nem egy fajé vagy vallásé, hogy attól az elfoglaltság vagy féltékenység többeket távol tarthassa, hanem úgy az egész megyének faj és vallás küllöbbség nélkül: ott egy ilyen ügy mellett összesen alig 150 ember csoportosul; de ennyinek sem mindenik az önként elvállalt különösen fizetési kötelesség érzetével, annál kevésbbé annak teljesítési készségével.

Olyan ügy szolgálataba szegődünk, a mely — ha valamit elakarunk érní — az iránta való érdeklődés és lelkesültség mellett még pénzbeli kiadásokkal is jár. De

a pénztári jelentés ki fogja mutatni, hogy ebben a tekintetben kezünk mennyire megvan kötve.

A lefolyt esztendőben egyesületünk összes munkássága tulajdonképen a választmány munkálkodásában állott, és a választmány iparkodott a még csak két éves egyesület ügyét a megkezdett irányban úgy vinni, hogy örözzetesen meri beszámolóját megtartani s titkári jelentésem semmit mondó frázisok helyett tényeket említhet fel.

A mit legelőször kell említenem, az az idej — és egyesületünknek két év alatt már a második Evkönyve, a mely — mint a t. közönség a kezénél levő példányokból láthatja, csinos kiállításban gazdag tartalommal jelent meg. — Király Pálnak Apulumról közölt dolgzata oly becses munka, a mely széles körben fog feltűnni és és miatta Evkönyvünk keresett fog lenni. Nem öknélkül fejezte ki választmányunk az egyesület köszönetét a tudós szerzőnek. — Elnökünk egy madártani (ornithologia) dolgozatot közölt, a melyet nem csak a szaktudósok fognak, figyelmökre méltatni, de mint igen érdekes olvasmányt kedvesen fogadhat mindenki. — Dr. Cserni mult évi közleményeit Gyulafehérvár környékének faunájáról gazdagon pótolja s így szorgalmasan gyűjti az anyagot kritikailag rendezendő teljes munkájához. — A hivatalos közlemények pedig az egyesület mult esztendői Evkönyvében közölt történelmének tovább vitele 1889-ből. A többinek 1889 ben, a mikről ezen titkári jelentés szól, közlése a következő Evkönyvre vár. Ezen hivatalos közlemények között különösen a munkaprogramra hívom fel a t. közgyűlés figyelmét.

A munkaprogram elkészítésére a mult közgyűlés utasította volt választmányunkat és erre a választmány 5 tagu bizottságot küldött ki, a mely beható hosszas tanácskozás után egy oly munkalapot terjesztett a választmány elé, a mely maradandó értékű és irányelvei bármikor követhető. Epen azért azt a választmány az egyes bizottsági tagok által adott megnyugtató felvilágosítások után egészen elfogadta. Főlöszlegesen tartom ezen munkaprogramot itt részletekben ismertetni, mert hiszen annak

lybeli és vidéki n. é.
mására hozni, hogy a

s Vajda

ru-divat üzletet
seivel együtt átvettem
vénységileg bejegyzett

Péter

lytatni.
tanusított bizalmat meg-
lenlegire is átruházni.
alni, hogy a n. é. kö-
rjem, és szakmamba
essek.

felszerelt raktáramat

zember 1.

Kiváló tisztelettel

Vajda Péter.

alok a legutányosabb

legnagyobb választék-

(2-2)

detmény.

g, mint telekkönyvi hatóság
ának, Baden Stefan Soleafa és
ök ellen 160 frt tőke, ennek
45 frt 30 kr. eddigi költségek
r járásbíróshoz tartozó Lupsa
etkező ingatlanok az 1881. évi

Kikialt. ár Bánatpénz

szökönyvben.

4- —40

1- —10

26- —260

7- —70

31- —310

8- —80

1- —10

2- —20

szökönyvben.

25- —250

179- —1790

63- —630

12- —120

6- —60

5- —50

19- —190

8- —80

3- —30

5- —50

szégházánál megtartandó nyil-

ppjának délelőtt 10 órakor

biroi kiküldött kezéhez leendő

ti.

alatt, más felét az árverés

nap alatt és ugyanazon naptól

gyulafehérvári kir. adóhivatalnál

évi szabályrendelet értelmében

erési feltételek a hivatalos órák

p s a községi előjáráságná

50 krban állapítottak meg.

kkönyvi hatóságtól.

aber hó 25-én.

Ceget,

kir. járásbíró.

hirdetés.

gyar-csesztvei tagositott

mivelt

rtoka

marhái, juhái, disznói

t azonnal

adandók.

d on o'ssal Magyar-

(1-2)

és Zeyk Dánielt hozván javaslatba, kikhez a főispán b. Kemény Gézát, id. Gáspár Jánost és Zeyk Gábort hívta meg s a kijelölési tanácskozás idejére a gyűlés folyamatát felfüggesztette. Majdnem másfél órai tanácskozás után nyílt meg újra a gyűlés, feszült figyelemmel hallgatván az elnöklő főispánra, ki a kijelölés eredményét adta elő.

Alig hangzott el az alispáni székre ajánlott Csató János neve, zúgó éljenzés harsant fel, majd a főjegyzőül kijelölt Török Bertalan nevéől zengett a terem s így folyt ez minden újabb kijelölésnél. Első aljegyzőül ifj. Gáspár János lett kijelölve, kit buzgalma, munkássága méltó elismerésül a tisztviselői kar óhajára s a közönség teljes meglepedésére a főispán tiszteletbeli főjegyzővé nevezett ki. Második aljegyzővé: dr. Varró László, tiszti ügyész: Müller Mihály, árvaszéki elnökül: Tóth Miklós, ülnökül: Sáska Sándor és Veres Miklós, jegyzőül: Apoleczán Ignác jelölték ki s egyhangulag, éljenzés között meg is választották. A főpénztárnoki állásra Koncz Albert és Benedek Gábor jelöltetvén ki, miután 20 tag szavazást kért, Szalánczy Lőrincz elnöke alatt gf. Bethlen Sándor, Ávéd Jákó, ifj. Gáspár János és Málnási Károly tagokból szavazatszedő bizottság neveztetett ki.

Következett a már megválasztott tisztviselők esküvételére, minek ünnepélyes elhangzása után a főispán volt az első, ki szívélyes szavakkal üdvözölte az új tiszti kart örömeinek adva kifejezést, hogy a megye bizalma folytán ismét ők vezetik a közügyeket, mire Csató János alispán és Török Bertalan főjegyző maguk és tisztársaik nevében hálás köszönetüket nyilvánították; beszédeiket ismételt éljenzéssel viszonzozta a közönség. Vége hossza nem volt a szíves gratulációknak. A szavazás folyama alatt pedig közeli lakásaikon keresték meg régi jó szokás szerint az egyes tisztviselőket.

Egy órai idő kellett a szavazásra, melynek befejeztével ismét megnyílt a gyűlés s ekkor Szalánczy Lőrincz bejelenté, hogy 172 szavazatból 135 Kontz Albert magyarigeni szolgabíróra, a megye régi tisztviselőjére, 36 pedig Benedek Gábor ellenőrré esett.

Az éljenzéssel fogadott eredmény tudomásul vétele után, — a főispán tovább folytatta a kijelölések előterjesztését, melyek alapján egyhangulag megválasztották: ellenőrré Benedek Gábor; —

idején a lapok által is közzé volt téve, de meg — mint említém — Evkönyvünkben is ki van nyomva, még pedig azért, hogy a minden tagtársnak a kezénél legyen. Hanem azért azt már említenem kell, hogy ezen munkaprogram életbeléptetésére az egyes szakcsoportok központi vezetőinek megválasztották a történelmi tárgyaknál Pál István és Zlamál Ágoston, a régészetiéknél dr. Temesvári János és dr. Cserni Béla, a természettudományiaknál Ávéd Jákó és Szentmiklósi Jenő, kik eljárásukban mindenki által az egyet hivatalos megbízottjai gyanánt tekintendők.

A választmány által végzett egyéb munkálatok között a legelőkelőbb figyelmet kétségkívül az egyet nevében tett ásatások keltették és épen azért ezeknek az ügyét egy kissé részletesebben kell ismertetnem.

Özvegy Rhemáné, Szentpáli Vilma asszonyság a katonai kincstártól birt. taxás helyén a vár alatt a terület könnyebb művelhetősége végett a talajt rendezte — egyengette. Rendezés közben épület kövekre akadt, a miket értékesíthetősé végett kezdett kiásatni. Az ásás alkalmával egész épületekre bukkantak. Ezen esetre a titkár figyelmessé tétetvén megjelent a helyszínen és látta, hogy ott az idő viszortagjai által a föld alá temetett épülettömb került napfényre, a melyet a kiszedett romok római épületeknek gyanítottak. Az ásató asszonyság a kiválasztott darabokat szíves készséggel engedte át az egyetlet múzeum számára. De mivel az ásatás addig csak hasznossági szempontból folyt és a falakat minden más terv nélkül csupán az épületanyag kiszedése végett bontották: az épület alakját nem lehetett kivenni. Azért a választmány megbízta Ávéd és Cserni tagtársakat, hogy pénzügyi viszonyainkhoz képest ássassanak tervszerűleg és iparkodjanak az épület alakjáról lehetőleg alaprajzot venni. A kiküldött bizottság a terepviszonyokról csinos rajzot terjesztett a választmány első és részletesen beszámolt az eredményről. Az ásatások a mezei munkálatok kezdetével ugyan beszünttetettek, mert a hely kukoriczás kert, de az eddigi eredmények a jövőre is oly kedvező kilátással

főszolgabírákká a nagyenyedi járásba: Szász József, az alvinezibe: Teleky József, a verespatakiba: Damó Vilmos, a magyarigenibe: Köblös Miklós, a balázsfalviba: Simonffy Alajos, a kisenyedibe: Rác Farkas. A marosújváriába: Ikrich Arnold és Chirilla István, jelöltettek ki, utóbbi azonban a kijelölést megköszönvén, visszalépett. Szolgabírákú megválasztottak: Fritsch Vilmos, Jovián Miklós, Chirilla István, Imreh Károly, Pongrácz Géza, Présia Aron és Csuka Domokos, ki voltak még jelölve: Csávásy József és Szemerjai Gyula.

Az orvosi és számvevői állomások kinevezés útján levén betöltendők, főispán ő mlga tudomásul hozta, hogy főorvossá: dr. Magyaró Károlyt, főszámvevővé: Horváth Miklóst, alszámvevővé: Málnási Károlyt, központi állatorvossá: Rákosi Bálintot, alvinezibe: Ürmösi Ferenczet, a m.-újváriába: Fülöp Józsefet nevezte ki. Ezzel az új tisztviselői kar meg lett alakítva s miután az esküt letették, — a főispán ur méltó meglepedéssel fejeztette ki örömeit azon szenvedélyességétől ment kiváló egyetértésért, melyel a választások megejtettek s reményét fejezve ki az új tisztviselői karnak vármegyénk javát czélzó sikeres munkássága iránt, a közgyűlés tagjainak köszönetét nyilvánította. A felzúgó éljenzés lecsillapulta után egy ifju daliás alak emelkedett fel, mellén a kanonoki keresztrel s messze csengő hangon, meleg szavakban adott kifejezést a közgyűlés összeségét eltöltő tisztelet és elismerés érzelmeinek, melyel a tisztujtást oly kiválóan vezetett főispán, báró Kemény Kálmán ő mlga iránt mindnyájan viseltetünk. A szép beszéd, melyet dr. Tódor József kanonok, az új m. bizottsági tagok legkiválóbbja tartott, méltán ragadta éljenzésre és zajos tetszésre a közgyűlést. Félóra mulva az újra választott főjegyző felolvasta a jegyzőkönyvet s ezzel a tisztujtító szék gyűlése véget ért.

A vármegyei tisztviselők banquetje.

A nagy munka után „fecerunt magnum áldomás“ A városház nagy termében 215 személyre terítették Rákossy Balint főintendáns és Ince Sámuel, kinek rendezői talentuma e tekintetben messze földön ismeretes, lámpák, csillárok ragyogtak, a terítékek fényltek, a boros üvegek csillogtak. Az asztalfűző hajók és hátyuk ékeskedtek — asztalkendők művészi esztétikusan alakítva, a karzatot pedig a zenekar igazgatta a száraz fa hurjait. Ellett foglalva minden hely s ha — a mint kívántuk — nagyobb lett volna a terem, még többet is lehetett volna

biztattak, hogy a választmány elhatározta miszerint a vallás és közoktatási miniszterhez segélyért folyamodik, kérve, hogy a vezetése alatt álló ministeri tárczának a mi egyetünk feladatahoz hasonló tudományos irányú czélokra szánt tételeiből bármily szerény összegű segélyt a mi egyetünknek is engedélyezzen. De a miniszter — bár elutasító válaszában a legnagyobb sajnálatát fejezi ki — kérésünket ezidőszert a műemléki javadalom csekély volta miatt nem teljesíthette. — Jelenleg az ásatási munka pénzhány miatt szünetel.

Az ásatások eddigi eredményéről a következőket van szerencsém jelenteni. Alapfalak: egy nyolczszögű teremnek oldal falai; különböző alakú mozaikok, csatornák, oszlopok és csövek a csatornában, föld alatti fűtésre; vízvezetékek, különböző épület töredékek, különösen sok freskó, gipszpárkányzatok, körülbelül mintegy 6-8 féle feliratos téglák, a legtöbb: Leg. XIII. Gem., egy három nyílású mécses, több cserépedény, 3 drb. ezüst pénz Philippus római császártól, 2 fémtábla ábrákkal, kályha darabok, vasdarabok, bronz tárgyak, szén, hamu, farudak elkorhadva es emberi csontvázak. Ennyit ez időszert az ásatásokról.

Folyamodtunk volt — ugyancsak még áprilban a közmunka és közlekedési m. kir. miniszterhez is, hogy egyetünknek levelezéseiben portómentességet és hivatalos kiküldöttjeinek a megye területére vasúti szabad — vagy legalább féljegyvet adjon. De a miniszter — bármennyire is méltányolja elutasító válaszában egyetünk törekvéseit, kérésünket a fennálló szabályok keretében nem teljesíthette, mert a törvényhozás több ízben fejezte ki óhaját, hogy a portómentesség vagy megszüntetésük, vagy legalább a legszűkebb korlátok közé szorításuk.

A mult közgyűlés óta tagokul jelentkeztek: Gyulafehérvár sz. kir. város örökös alapító, rendes tagok: Agotha Balázs, Andrej Lajos, Baranyai István, Barcsay Miklós Deák György, Finna János, Freund Gyula, Hát szegán Vazil, Hatszegán Nekifor, Kádár György, Koródy Péter, Maly Sándor, Medrea Joakhim, Laszkarátj Ist-

invitálni. A rendezők jöttek-mentek s a midőn br. Kemény Kálmán főispán nagy éljenzés között megérkezett, megindult a „tálasok“ processiója. „Halat, vadat s mi jó falat“ kapható volt, összegyűjtött derék főintendánsunk s következő „menü“ állapította meg, nagy hadi tanács után: Hal, nyulpecsenye, pánkó és kúrtoskalács, pulyka paesenyé, gyümölcs és sajt, fekete kávé, ó rizling és borviz. Első pohárköszöntőt az alispán mondta Ó Felségére, a 2-át a főjegyző b. Kemény Kálmán főispánra, 3-át a főispán az alispánra, b. Kemény Géza a tisztviselőkre dr. Tódor a főjegyzőre. — Pogány Károly a főispán, eredményes közgazdasági tevékenységét emelve ki — az ennek egyik főpontját képező Enyed városra, Kovács Gyula Zeyk Dánielre és Pogány Károlyra, dr Kovács Ödön a jelen volt orsz. gyűlési képviselőkre, Zeyk Dániel id. Gáspár tanár tanfelügyelőre, dr. Mohay S. a honvédségre, Hegedüs J. az árvaszéki elnökre, — a főjegyző a kijelölő bizottság nagy munkát végzett tagjaira, Pávay V. Elek a megyei autonómia, és így folyt a tósztok árja, míg végre 12 óra körül ismét felállott a főispán s a „házi gazdák“ szíves látását megköszönve, reájok emelvé poharát. — A vendégek jól mulattak s végül derült hangulatban osztoztak szét.

A thea-estélyről.

Napnál világosabb, hogy nem tudom mikép referáljak. Hol kezdjem? A gyűléseken, a programmon, a buffeten, vagy a táncstermen? Arról szoljak e, hogy az anyósoknak helyre van állítva a renoméja Enyeden? Arról e, hogy 100 gyermeknél több lesz felrubázva, s csak eszima 58 pár kell? Arról e a program minden egyes pontja általános tetszést aratott? Arról e, hogy a pénztárnok és ellenőr meg akartak ugrani a kasszával, úgy tele telt az? Miről, miről? . . . Mert, ha én azon kezdem, hogy este 5 órától reggel 6 óráig a 17 esbe, t. i. a 17 ik számú asztalnál ültem, ki lesz mondva az attentatium rólam: Korhely! Pedig semmi sincs benne. Szeretném én azt a stílisticust látni, ki abba a rovatba csak egy „1-st“ huzna. Hiszen az enyedi diák rég megmondta, hogy Felvincznel már kezd berogni s ha Enyeden meg sem áll. Törísen akkora „macskanyöszöre“ van, mint a minő nagy disznókat öldökölnék le napjainkban a cseppet sem diszes Szilas pataka partjain.

Ni. Ujra csak ott vagyok. Úgy folyt a bor, mint a patak. S vedd hozzá felebarátom, hogy szép szemek árulták, hízeltő szóval ajánlották, beléd diktáltak s esküt teszek reá, hogy mikor e sorokat írom, fájdalmas merengéssel nézegeted guftáitott tárczád. A „thea-estély“ szerény ezime egy olyan élvezetes éjszakai adott, minőt a felejt-hetetlen bazár sem tudott az ő két napjával előidézni. Nem lehet eléggé dicserni Török Bertalannét, s táborkarát, hogy életre hívták e vállalatot. Avagy nem az?

Látom, hogy a régi városháza fényes publikummal telik meg. Alig férnek. Hét órakor ott már a közönség. Zajong. Az idegek pattanó felben s ezer szerencse, hogy a városi dalkör énekével, melyet megismételtetek, ki

ván, Plesia János, Simonfi Alajos, Teleky József Ürmösi Ferencz, Hegedüs János, Zeyk Dániel, Zsákó István. Jelelegi a tagok száma — a tiszteletbelikkel együtt összesen 178.

A tagsági viszony említésénél van helye azt is jelelteni, hogy midőn tiszteleti tagjainkat megválasztásukról értesítettük, azok majdnem mindnyájan igen szép levelekben fejezték ki köszönetüket, a mik örök emlékképen az egyet levéltára számára más fontos okmányokkal egy jegyzőkönybe köttettek.

Méltóságos Ormos Zsigmond t. tag ur köszönet levele mellett még eddig kiadott műveink egy-egy példányát — összesen 16 féle munkát 24 darabban — aján-dékozta könyvtárunknak.

Es ezzel már most hozzá foghatok az egyetletnek tett ajándékozások elszámolásához.

Legelőször is a gyulafehérvári polgári kaszinó említem. A nevezett kaszinó könyvtárát rendezve több oly régi könyvet választott ki, a mik a kaszinó czéljához nem tartoznak, ott senki sem keresi; míg ellenben egy régészeti könyvtárban értékesek és keresettek lehetnek, azért azokat egyetletünk könyvtárának adományozta, több mint 80 féle könyvet adott és az egyes művek nagy része is több kötetre megy.

Gyulafehérvár város is a adakozók közt van. A városi közgyűlés elhatározta, hogy oly tárgyak, a melyek régészeti vagy történelmi becsesül birnak, azok egyetletünk múzeumának átadandók. Ezen határozat alapján a város polgármestere egy dobot és két drótinget adott át. Ezen három tárgyat egyik polgármester a másiknak mindig mint „Hóra reliquiát“ adta át, és ha ezen traditio igazat mond úgy a nevezett tárgyak akkor kerülhettek a város birtokába, a mikor Hóra és társa kivégeztetése alkalmából a nálak talált tárgyak a városi bíróság által átadattak. — A polgármester átadó hivatalos irata egyetletünk levéltárába van letéve. Ugyancsak Gyulafehérvár város adott egy ik-tató könyvet, egy bankó gyűjteményt és 12 drb. jelen századi ezüst pénzt.

tudja esir
Sarolta k
Farnos I
zenéje. E
voltak a
szimfonia
talpraeset
felolvasás
De csak
„Fekete
torkokat.
meite. O
kezdve a
Alig
városháza
fehérek s
disznók s
császár is
sültek, tá
rekkel va
anyósai,
m a n i t
Szász Kár
sonkát K
sütemény
Gyuláné,
bort osztó
Fűz i K
becsét. O
mit a tel
nem merr
primo od
pro scund
menyecsk
az első pi
De ekkor
küzdelen
ujtástól.
nal is!

Vis
szédülve.
hogy szel
alig-alig
szerelmes
nézni, n
két négy
oszlottak
állítani e
Ilona, Ba
Buda Im
László K
Nagler K
Szöllösi A
Gyöngyi.
(Sárd), W

Kér
szerkesztett
közép és al

Ajá
római ezü
Ferencz e
másik ró
N-Konsta
Crispus f
magyar k
Mátyás n
Dr. Teme
ujkori réz
megszene
adott egy
kőkest, a
József ad
adott 26
tanulók h
ket, a m
bánya vid
rézpénz
Kóródy P
Kabdebó
rikát, egy
mamuth
banjegy
bankót ad
adomány
hérvár vá
társulatók
küldötték
tendőben
Történelm
sulat, a
orsz. terr
pátogyes
rég. Tars
és — a
Orsz. rég
Kül

a midőn br. Ke-
zött megérkezett.
lat, vadat s mi
ék főintendánsunk
nagy hadi tanács
rtóskálás, pulyka
vé, 6 rizing és
ndta Ő Felségére,
főispánra, 3-at a
a á tisztviselőkre
Károly a főispán,
emelve ki — az
városra. Kovács
olyra, dr Kovács
Ókra, Zeyk Dániel
shay S. a honvéd-
e, — a főjegyző
ett tagjaira, Pávay
y folyt a tőztek
elállott a főispán
gköszönve, reagok
lattak s végül de-
ról.
dom mikép refe-
programmon, a
zolják e, hogy az
omeja Eneyeden?
esz telrházva, s
rogramm minden
Arról-e, hogy a
raui a kassával, ugy
ha én azon kez-
ig a 17 esbe: t. i.
mondva az atten-
inc: benne. Szeret-
a a rovatba csak
ak rég megmondta,
ha Eneyeden meg
re" van, mint a
jainkban a cseppet
olyt a bor, mint a
szép szemek árul-
diktáltak s esküt
t, fájdalomas meren-
nea-estély" szerény
ott, minőt a felejt-
apjával előidézni.
k Bertalannt, s
vállalatot. Avagy
nyes publikummal
már a közönség.
er szerencse, hogy
gismetelhettek, ki
telek József Űr-
Dániel. Zsakó Ist-
letbelikkel együtt
a helye azt is je-
at megválasztata-
duyáján igen szép
mik örök emlék-
fontos okmányok-
tag ur köszönő le-
ak egy-egy példá-
darabban — aján-
tok az egyletnek
igári kasziót em-
rendezve több oly
zino czéjához nem
ellenben egy régé-
tek lehetnek, azért
nyozta, több mint
ívek nagy része is
ök közt van. A vá-
rgyak, a melyek
ak, azok egyletünk
at alapján a város
get adott át. Ezen
ának mindig mint
ditio igazat mond-
tek a város birtó-
ése alkalmából a
által átadattak. —
yletünk levéltárba
áros adott egy ik-
és 12 drb. jelen

tudja csikarni a hallgatást. Ez a csend fogadja Nagler
Sarolta k. a ügyes szavallatát, melyet felváltott a dr.
Farnos Dezső. Árpád — Borsay — Weinrich klasszikus
zeneje. Hatalmas morajjal csendült fel a taps, bár sokan
voltak a másik teremben, kik azt vitatták, hogy a legszebb
szimfonia — poharkoezintás. Dancsházy Gusztáv
talpraesett, kiváló étellel s élénk megfigyeléssel írott
felolvasása újra a csendes mederbe terelte a dolgokat.
De csak pillanatilag. Lengyel György monologizálása
„Fekete frakkbu" újra kihozta sodrából a kezeket és
torkokat. Nős lát, valjuk meg az igazat, meg is érde-
melte. Olyan bravourral játszott, mintha örök időktől
kezdve a világot jelentő deszkáról beszélt volna.
Alig gördült le a függöny, már tödült a publikum az új
város háza díszterembe. A zöld asztal helyét elfoglalták a
fehérek s a főjegyzői irodát özek, pulykák, kakasok, mörhák
disznók stb. stb., de megülve s elkészítve úgy, hogy a
császár is megtörülhetné utána a száját. Ott forgott a
sültek, tésták, borok között nagy késekkel fegyve-
rekkel városunk asszonyainak legszebb, legbájosabb leendő
anyósai, ha már van leányuk. Ott főzi a theát Kriz-
m a n i t s n é s dr. Bocznó; itt vágja a húst dr.
Szász Károlyné, Budané; Tóth Miklóné, amott szeli a
sonkát Klimcsné, Vajna Janka s dirigálja a
süteményeket dr. Magyariné és Nagy Gyuláné Kovács
Gyuláné, Popp Györgyné és Rapács Romeóné a
bort osztogatták, a teremben pedig Török Bertalan
Füzi Katinkával tomboloztak sok szép csicsás csecse-
becsét. Czirner Józsefné pedig gyűjtötte a sok pénzt,
mit a többiek gyűjtöttek. — Isten látja lelket, hogy
nem mernék mérget venni rá, hogy így volt-e, mert pro
primo oda férni be nem lehetett, ha nem volt ott a felesége,
pro secundo pedig onnan indultak ki felszámozva a leendő
menyecsék. Milyen gárda! Ha az ember nem is látott bort
az első pillanatra legalább is a második litemél érezte magát.
De ekkor már az egész közönség ott volt. Volt olyan
küzdő a helyekért, miútt nem vártunk a 12-iki tiszt-
ujtástól. Hja az üres gyomor előbb való a viczipán-
nál is!

Visszafutottam újra a másik terembe. El voltam
szédülve. S ott jártam fel-alá, mint Hamlet kételkedve,
hogy szebb valóra keljen itt az élet. Hát persze, hogy
alig-alig lett. De ezer szerencsére még mindig vannak
szerelmek, kik inkább szeretnek két szembe mint sokba
nézni, megkezdették a táncot. De biz ők sem tudták
két négyesnél tovább vinni, pedig reggel négy órakor
oszlottak el a társaságból — a nők. Alig tudtuk össze-
állítani a fogyatékos népsort is: Adi Meriska, Balogh
Ilona, Balogh Gizella (Czelna), Bocz Irma, Bokor Klára,
Buda Irma, Czirner Laura, Derzi Ilona, Hinlöder Matild,
László Kornélia, Ludvig Olga, Makkai Margit és Nelli,
Nagler Matild és Sarolta, Reinhold Juliska (Losancz),
Szöllösi Amália és Anna (Sárd), Sajmann K. a. Török
Gyöngyi, Vajna Ilona, Winkler Flóra, Weres Blanka
(Sárd), Will Adél, Zerger Mariska stb. Mephistó.

IRODALOM.
Kérem. A Drotleff Rudolf kiadásában megjelenő s általam
szerkesztett „Paedagogiai zsebnaptár" jövő évi (5-ik) évfolyamába a
közép és alsófokú kereskedelmi és iparisiskoláknak, továbbá a felső-

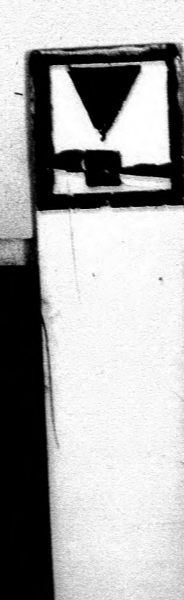
Ajándékoztak még: a gyulafehérvári kiededővő egy
római ezüst pénz, „Faustina Augusta" felirással; Novák
Ferenc egy római ezüst pénz Domitján idejéből, egy
másik római ezüst pénz N-Theodosius idejéből, egy
N-Konstantin féle rézpénz, egy felírás nélküli — talán
Crispus féle — római rézpénz, IV. Béla és V. István
magyar királyok rézpénzét „Sancta Mária" felirással, I.
Mátyás magy. király ezüst pénzét és több ujkori pénzt.
Dr. Temesvári János adott egy Kossuth bankót, 51 drb
ujkori rézpénzt és egy néhány szem — állítólag római
megszesenedett buzát, a mit Gredistén találtak. Pál Antal
adott egy ezüst potturát 1691-ből, és egy — állítólag
kőest, a melyet Csügednél a Marosban talált. Simon
József adott egy ezüst motenát 1663-ból. Englis Márton
adott 26 drb ujabbkori rézpénzt és 4 drb bankót. Egyes
tanulók hoztak többféle római téglá darabokat és pénze-
ket, a melyek között különösen felemlítendő egy Abrud-
bánya vidékén talált és Deutsch Ede által adományozott
rézpénz „Otaclia Augusta" és „Diana Lucina" felirással
Körödy Péter 23 drb ujabbkori réz- és 3 drb ezüstpénzt;
Kádbé Antal egy római üvegpalczokot, egy bronce ka-
rikát, egy bronce fogantyut, egy bronce gyűrűt és egy
mamuth zápfogat. Dr. Veress Ferenc 5 drb 1 forintos
bankjegyet; Dr. Csérni Béla pedig 13 darab magyar
bankót adtak Straubert Ödön egy igen csinos albumot
adományozott 25 drb igen sikerült fényképpel Gyulafe-
hérvár város és a vár nevezetesebb épületeiről. Az egyes
társulatok is, a melyekkel cseréviszonyban vagyunk, meg-
küldötték időközben megjelent kiadványaikat. Ezen esz-
tendőben műveket küldöttek a M. T. Akadémia, a M.
Történelmi Társulat, a kir. M. Természettudományi tár-
sulat, a Délmagyarországi tört. és rég. társulat, a Délm.
orsz. természettudományi társulat, a Magy. orsz. Kár-
pátegyesület, a Vasm. rég. Egylet, a Hunyadm. tört. és
rég. Társulat, a Verein für siebenbürgische Landeskunde
és — a melynek a mi egyletünk is rendes tagja — az
Orsz. rég. és embt. társulat.
Különben a pótár, a muzeum és a könyvtár jelen-

legi állásáról részletesebb kimutatást az illető kezelők
jelentéséből merithetni.
En itt még felemlítem, hogy egyletünk az évfolya-
mán két országos történelmi ünnepre kapott meghívót — a
kenyérmezei diadalmi oszlop és gróf Mikó Imre szobrán-
ak leleplezési ünnepére s mindkét ünnepen hivatalos
megbízottak által képviseltette magát. Azt mutatja ez,
hogy amár még csak két esztendő egyletünk, de már
is széles körben vesznek róla tudomást.
A felsoroltaknál többet alig tettünk a lefolyt esz-
tendő alatt, a mi önmagában véve még nem valami sok.
De itt nem is arról van szó, hogy magunkat minden —
mág kenyeret adó hivatalos állásunktól is van elvonva egye-
dül ennek az ügynek éljünk, minden időnket ennek szent-
teljük. A mi feladatunk nem naphoz kötött munkát ró-
ránk; nemzedékeknek is képezheti az feladatát; a fő az,
hogy a czél — ohajtandó minél előbb — el legyen érve.
De épen azért, mert a munka nagy, meg kellett azt már
valahára kezdenünk, mert az emlékek naponként puszt-
ulnak, úgy, hogy különösen ezek szempontjából, már is
későre kezdtünk. Most egyelőre az is elég, ha történelmi
érzékeltünk, az érdeklődést élesen tartjuk és lassan-
ként történetkedvelő közönséget teremünk azon a helyen,
melynél a multban eseménygazdag területe egy talp-
alattnyi síncs és hazának, de sőt nagy időn keresztül egy
egész darab történetnek volt valóságos központja.
Már is nagyon alkalomszerűleg jó az egylet szelle-
mének a hatásaként magyarán azt az üdvös mozgalmat,
a mely megénk két legjelentékenyebb pontja — Gyula-
Fehérvár és Nagyenyed monográphiának a megírásán
buzgókodik. Mind a két mozgalom ugyan keblünkön kívül
indult meg, sőt az egyik tudomást sem vesz rólunk, de
a kik a gyfvári mozgalmat megindították, azok egyle-
tünknek is mind tagjai s habár tőlünk függetlenül ala-
kitottak munkatervet készítő bizottságot, de a város pol-
gármestere elég figyelmes volt egyletünket is felszólítani,
hogy a bizottságban képviseltesse magát; a választmány
a megisztelő állásra Veszely Károly prépost urat kérte

Halév stb.) pedig csak 30 frt. — Lehet-e szebb karácsonyi aján-
dékot képzelné, mint a sNemzeti könyvtár című megjelenő
„Magyar remekírók népszerű kiadását". Itt találjuk a régib és újabb
klasszikus irokat halhatatlan munkáikban. Révei testvérek e nagy-
becsű vállalatot megszervezték, díszes kötetekben és előnyös részlet
fizetési módokat mellett is szívesen rendelkezésére bocsátják
azoknak, kik a czéphez közvetlenül fordulnak. Örömmel lapozunk e
jegyzéknek azt a részét, mely az ifjúság szellemi igényeinek
kielégítését célozza. Az ifjúsági könyvek, hazafias, tanulságos és
érdekesítő ifjúsági iratok oly nagy száma van itt felsorolva, hogy
csak a névsor elolvasásánál is büszkébben ver szívünk. Ime, szülők
válogassatok! Van itt képes könyv számra nélkül 2-5 éves
szöveggel pedig 5-8 éves gyermekek számára; itt vannak a pompás
A-B-C-k, a melyekről a tudományozmas fiatal lélek mohón meriti
az ismereteket, itt vannak a 1-12 éves gyermekek gyönyör-
kötő mesekönyvek, elbeszélések, útleírások; itt találjuk Mikszáth,
Meyne Read, Rociin Hood, Stevenson remekszép dolgait; itt vannak
a történelmi művek, a képző ifjúsági iratok, melyek közül legyen
elég Széchenyi Béla gróf, Stanley úttázi műveit, Könyves Tóth
Kálmán lelkesítő, hazafias dolgozatait felemlitünk. Regények,
elbeszélések, verses könyvek, szindarabok, humoros és komolyabb
olvasmányok szép sorrendben előállta... a magyar irodalomnak
valóban magasztos képe!... Kevés hozzátenni valónk van még
itt a jegyzék, olvassatok, — a szépet és jót hozzassatok! Múlt becsű,
csilgoló külsejű, értékével arányban nem álló drága áron beszerzett
csecsebecsék helyett válogasson mindenki e jegyzékből csak 1-2
könyvet és ezentúl minden karácsonyra tudni fogja, n ivel szere-
het kedveseink legnagyobb örömet. — A jegyzéket Révai testvérek
szívesen megküldik mindenkinek, a ki eziránt hozzájuk fordul.

— Előfizetésre kérjük fel lapunk t. barátait és pártolóit. A közönség érdekeit önzéstelenül kívánjuk szolgálni, sőt áldozatot is hozunk, de viszont reméljük, hogy a t. közönség törekvéseinket méltányolni és támogatni fogja.
— Rendkívüli kedvezmény lapunk előfizetői részére. Legszebb, legolcsóbb karácsonyi, újévi, alkalmi ajándék. Három művészi album (20 képpel) csak 1 frt 50 kr. Hogy t. előfizetőinknek lapunk iránt taszított ragaszkodását megvárljuk, részre külön kedvezményről gondoskodtunk s egyik fővárosi könyvkiadótól áldozattal beszeretünk egy kis készletet legújabb három művészi albumból, melye a legszebb alkalmi ajándékokkal szolgálhatnak s adjuk ezeket t. előfizetőinknek csaknem ingyen, oly ponton áron hogy az albumok egy lapja is többet ér ennél. Az albumok minden egyes lapja 25 ctm. magas és 20 ctm. széles. a legszebb kórjak, Eliseher Lajos ismert művésznők rajzai után; keretekben a legszebb szabadidő, művészi kivitelű borítékokban pedig szalon-asztal díszül szolgálnak. 1) Művésznők albuma. Jászai Mari, P. Márkus Emília, Pálmay Ilka, Báro Splényiné Blaha Lujza. Sz. Prielle Cornelia és U. Helvey Laura művésznők nagy arcképeivel. előfizetőinknek adjuk az egész albumot e hat arcképpel 45 krajczárért. 2) Művészek albuma. Felek Miklós, Nagy Imre, Náday Ferenc, Szigeti József, Ujhazy Ede és Vizváry Gyula. nemzeti színházunk jeles művészeinek nagy arcképeivel. előfizetőinknek adjuk az egész albumot e hat arcképpel 45 krajczárért. 3) Uralkodók albuma és a világ czimer-rajza. I. Ferenc József királyunk. II. Vilmos német császár. III. Sándor orosz czár. Viktoria angol királynő. I. Humbert olasz király. Abdul Hamid török szultán. Sadi Carnot a farancia kőztársasági elnöke. Mária Christina spanyol regenső a kis XIII. alfons spanyol királyal. nagy arcképeivel; a borítékon pedig a magyar, osztrák, német, porosz, orosz, angol, olasz, török, francia és spanyol czimerek nagy rajzaival. előfizetőinknek adjuk az egész albumot e nyolcz nagy arcképpel és 10 czimerrajzzal 80 krajczárért. Egyszerre rendelve adjuk mind a három albumot (20 képpel) 1 frt 50 krajczárért. A megrendelések lapunk kiadóhivatalához intézendők.

— Nem érezhetjük sértve ambícióinkat, hogy a munka
vezetésével nem mi vagyunk megbízva, mert ez nagy
felelősséget róna ránk, a minek az elviselésére még nem
vagyunk elég erősek; nekünk az is elég öröm, ha látjuk,
hogy a mi feladatunkat miként munkálják rajtunk kívül
is: de nagyon is természetesen jó megjegyezni, hogy
éfféle munkálatokra senki és semmi sem lehet jogosított-
tobb, mint épen a mi egyletünk, ha az a kellő pártolás
által erre alkalmassá tétetik s ha azon irói erők, a melyek
elég erősöknek érzik magukat ily munkába fogni, —
ügszeretetőknél fogva sarkaltatnak belépni a mi egyle-
tünkbe.
Nagyon megkönnyítené munkánkat a jövőben, ha
életbe léphetnének oly intézmények, a melyeneket egyik
választmányi gyűlésünkön Gyfvarra vonatkozólag a titkár
indítványozott, hogy t. i. az egylet kérje meg a várost,
hogy a netán építendő polgári kaszinóval egy földel alatt
építtessen egyletünknek is muzeumot és abban a muze-
umban szánjon helyiséget egy iparmuzeum számára, a
melyben a Gyulafehérvárt és vidékén üzött iparnak a
termékei képviselet alakjában minden időben letétesenek
s a műtörténelem és ipar érdekében jövőre megtartassa-
nak. Egy ilyen intézmény csakis a város jó hírnevének
és közönsége érdekének általános szempontjából jöhet
megítélés alá és azért annak életbe léptetését senki sem
helytelenítheti, ez aztán igazán kultur-helyisége lehetne
Gyfvarnak. — Ezt az indítványt a választmány ugyan
nagyon is életre valónak látálta és eszméjét nem is sejtette
el, de a város polgármestere által adott felvitágosítások
után a körülmények miatt nem látta kivethetőnek és azért
annak érdekében nem is tett lépéseket. De ha az indít-
vány különösen az iparmuzeumra vonatkozólag nemcsak
Fehérvárt, hanem megyénk más nevezetesebb pontjain
is életbe léptethető lesz, annak várt következményei ej
nem maradhatnak.
Ezenyt jelentek egyletünk működéséről az 1889-ik
évben. Igaz — ismételtelen mondom, hogy az tulajdon-
képen nem sok; de felismerhető benne az életérő csira,
a melyből gondos ápolás folytán a nagy alkotások fája
nőhet ki.

VEGYES HIREK.

— Az új megyei tisztikar a megválasztás után azonnal tisztelt Csató János alispánnal, kit Török Bertalan főjegyző üdvözölt s ezután br. Kemény Kálmán főispánnal, hol az alispán fejezte ki a tisztelgők érzelmeit.

— Az új szolgabírák következő jársokba lettek elhelyezve: nagyenyedi járásba Frits Vilmos; a magyarigenibe Imreh Károly; m. ujjvári Chirilla István; kisenyedibe Presia Áron; alvinczibe Jovian Miklós; balásfalviba Pongrácz Géza; verespataki Csuka Domokos.

— Kinevezés. Főispán ömla irnokká a m. igen járásba Frenel Gyula — eddig alvinczi j. irnokot nevezték ki, a verespataki járásba pedig díjjal Fehérvári Józsefet nevezték ki.

— Nyugdíjba lépnek régibb tisztviselőink közül Miksa Miklós pénztárnok, Ludvig János főszámvevő, Imecs Domokos főszolgabíró, továbbá Borsos István irnok.

— Közgyűlés. Az alsófehérmegyei tisztú nyugdíj alap tagjai e hó 13-án tartották rendes közgyűlésüket Csató János kir. tanácsos alispán elnöke alatt. Az alap vagyoni állásának előterjesztéséből kitűnt, hogy a takarékpénztárral kezelt betétek a jelzálogilag biztosított kölcsönök és a pénztári készlet kamatokkal együtt megközelíti a 40 ezer frtot, minélgyra az épen megejtett tisztújítás folytán nyugalomba lépett megyei tisztviselők nyugdíj-illetménye a kamattőke által fedezhető lesz. A nyugdíjalap választmányába közfelkiáltással megválasztottak: ifj. Gáspár János, Szász József, dr. Varró László és Fehérvári József. A tárgysorozat befejezése után a közgyűlés értekezleté alakult át, melyen a központi és járási pénzkézelés módosításai lettek tüzetesen megbeszélve.

— Tanítói gyűlés. Az alsófehérmegyei tanítói egyesület f. hó 19-én reggeli 8 órakor kezdődőleg, Nagyenyeden a leányiskola helyiségében tartja meg évi rendes közgyűlését. Fő tárgya az általános tisztújítás leendő. Az érdeklődő művelt közönséget ezen közgyűlésre tisztelettel meghívja az elnökség.

— A nagyenyedi kisdudóvó intézet évről évről ünnepét, folyó hó 21-én d. e. 11 órakor fogja megtartani, melyre a kisdudók és az intézet barátait tisztelettel meghívja a kisdudóvó.

— Új honvéd kerületi parancsnok. Amint a lapok írják Hild Gyula daudarnok lesz az erd. honv. ker. parancsnok. Madi Kovács György honvéd altornagy pedig hasonló minőségben Székeshérvárra lesz áthelyezve. Az új parancsnok nagy ur oly kiváló elismerést szerzett működése folytán az erdélyi részekben, hogy sajnálatos módon eltávozását e fontos hatáskörből.

— Adoptatio. A m. kir. igazságügyi miniszter ur ömlga. Lucze Sámuel és neje nagyenyedi lakosok és Pethő Miklós és neje marosújvári lakosok által Peithő Miklós kiskorú tanuló örökbe fogadása tárgyában kötött örökbe fogadási szerződést 40620/89. sz. alatti magas rendelkezéssel jóváhagyta a miniszter.

— A botfalusi czukorgyárban a gyártás e hó 12-én megkezdődött; miattal nyolcz száz munkás nyert alkalmazást.

— Véletlen halál. Verespataki Székely Sándor és Csama Nikulaj banyamunkásokat egy leszakadt szikla darab agyonütötte.

— Széngöz mérgezés folytán vesztette el életét Abrudfalva Szelezsán Sándor, 52 éves földműves.

— Zalathán egy rongyokba öltözött koldust az erdőbe vezető úton halva találtak. Külsőrelem nem volt rajta s így valószínű, hogy az elgyengült s mehhelyre nem talált szerencsétlen az érzékeny hideg miatt pusztult el.

— Járványos száj- és körmőfájásban Vizaknán 102 drb szarvasmarha betegedett meg. Ezek közül jelenleg csak 9 beteg, a többi már átesett a bajon.

— A vörhenynek néhány szörvanyos esete fordult elő a múlt hóban Verespatakon, Diódon és Balásfalván. Mindenütt hatóságai intézkedések történtek a tovább terjedés megállítására s ezek eddig eredményesek is voltak.

— A szépség fenntartása. Minden hölgy tudja, mily bájt kölcsönöz az arcznak a kellemes, tiszta száj, az ép fogak és a finom arcbőr. Ha a nő arca még oly szabályos is, de ha az arcbőr durva vagy épen foltos, ha a fogak odvassak, a fogbus egészségtelen, vagy ha a száj kellemetlen szagot terjeszt, akkor minden illúzióknak vége van. Igaz ugyan, hogy az intelligensebb hölgyek szoktak használni szájkezelő szereket, csak az a baj, hogy ezeknek megválasztásánál könnyelműen járnak el. A szájjáznál es a fogpasztánál csak a kellemes ízt keresik, míg a szappannal csak azt, hogy habja legyen. Dr. Popp J. G. udv. fogorvos és udv. szállító készítményeit már 40 év óta ismerik. Antherin szájjáze 50 kros, 1 frtos és 1 frt 40 kros palackokban — melyek most tetemesen megugyobbították is — a legbiztosabb szer minden fog- és szájbaj ellen, 35 kros és 1 frt 23 kros fogpasztája és 63 kros fogpora a legjobb fogtisztító szer, míg 30 kros nővényszappana a leghíresebb gyógyszerzappannak van elismerve, 40 kros napraforgó virág és 50 kros Vénuszszappana pedig a jelenkor legfinomabb divatpipere szappansai. — A szereket kaphatják: Nagyenyeden Kovács J. és Varró F. gyógyszerészeknél és Cerner J. József kereskedőnél.

Meteorologiai adatok, nov 30—decz 13 Nagyenyed.

Idő	Légnyomás közepé m. m.	Hőmérsék °C			Relatív ned.esség %	Csapadék mm	Megjegyzés
		közepé	max. a	min. a			
nov. 30	58.8	+3.0	+3.6	+2.2	97	*7.4	borult esendes
dec. 1	56.8	+2.9	+6.3	-0.1	91	*2.6	borult esendes
2	60.7	-0.2	+0.3	-1.0	97	*30.7	borult esendes
3	62.2	-2.2	-1.0	-2.8	92	*0.7	borult esendes
4	69.1	-3.2	-0.5	-6.0	86	*0.5	" esendes
5	76.0	-5.0	-4.0	-7.0	94	*0.2	" "
6	76.4	-4.5	-4.5	-5.8	89	"	" "
Egész hétről	65.7	-1.3	+3.2	-2.9	92	11.7	" "
Előbbi hétközti ltség	+1.6	-5.2	-2.9	-2.6	-1	-3.3	szelesebb
7	70.3	-3.0	-0.5	-7.2	86	"	borult esendes
8	68.2	-0.0	+1.5	-2.0	87	*n	borult "
9	65.7	+0.8	-2.5	-0.0	98	*5.0	" "
10	61.9	-0.3	+1.0	-1.0	94	*1.4	" "
11	62.0	-2.7	-0.3	-4.8	92	"	borult "
12	65.5	-6.1	-5.0	-8.1	96	*0.3	borult "
13	68.4	-8.7	-7.0	-9.5	93	*0.2	" "
E. hról	67.0	-2.9	-1.1	-4.5	92	6.9	" "
Előbbi hétközti ltség	+9.1	-1.6	-1.4	-1.6	"	-4.8	esendesebb

A jövőben valószínű időjárás; a jövő hét közepéig vagy még tovább is lényeges változás nem várható.
Közli dr. F. D.

Felelős szerkesztőség:

DR. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

"KÉPES CSALÁDI LAPOK"

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Felhívás a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok” jelenleg már az ország minden vidékén, a legtöbb művelt magyar közönség

rendes házi barátja.

Közkezdetséget és elterjedtséget az által ért el,

hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve,

hogy a szerzői leánykának is batran a kezébe lehet

adni s e mellett az atyák, anyák és nagyanak is

mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat

találnak benne. — A „Hölgyek Lapja” ezimű mellék-

letünk a nők házi tanácsadója és szellemi titkára, a

hívtartás, a gazdaság, a kertészet, a konyha, házi orvos,

házi állatok és a divat köréből megbeszélhetetlen köz-

leményekkel kedveskedik. — A „Képes Családi Lapok”

képei, a legelső művészek ecsettjeinek köszönik létüket.

A „Képes Családi Lapok” a lehető legjobbat igyek-

szik nyújtani s hogy hivatsnak megfél el, azt legjobban

bizonyítja, immár 11 évi fennállása mint hazánk-

ban egy hasonló irányu lap nem volt képes elérni.

Mindenlaphoz egy külön, könyvről köthető regény-

melléklet van csatolva, mely évenként, 3-4 legjobb

iroktól származó becses regényt képez.

Előfizetési árak a „Képes Családi Lapok”, „Höl-

gyek Lapja” ezimű divatlap s „Regény” melléklettel

együtt: egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1

frt 50 kr. Előfizetéseket (a hó bármelyik napjától)

elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala, Buda-

pest, V. Nagy korona-utca 20. sz.

A „Képes Családi Lapok” heti lapból mutat-

ványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadó-

hivatal mindazoknak, a kik eziránt — legzélszerűbben

levelezőlapon — hozzá fordulnak.

Teljeszámú példányokkal még mindig szolgálhatunk

„Képes Családi Lapok” szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, V. Nagy korona-utca 20 s z.

1401. szám.

m. 1889.

Hirdetmény.

A nagymélt m. kir. kereskedelemügyi minis-
terium az 1889. évi november hó 22-én kelt
55741 számú rendelkezéssel a Gyulafahérvár-Abrud-
bányai hadászati ut 31-58 km szakaszán levő
sürgösen végrehajtandó helyreállítási munkákat
12673 frt 06 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának
biztosítása céljából a már megtartott versenytár-
gyalás eredménytelensége folytán az 1889. decz.
hó 23-ik napjának délelőtti 10 órájára az Alsó-
fehérvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal
helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytár-
gyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a
fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására
vonatkozó, az engedélyezett költség után számí-
tandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi
bánapénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött
nap délelőtti 10 órájáig a nevezett hivatalhoz
annnyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a
későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó mű-
szaki művelet és részletes feltételek a nevezett
m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hiva-
tali órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt Nagyenyeden, 1889. december 11-én.

Ny. Wokál Jánosnál Nagyenyeden 1889.

Haszonbéri hirdetés.

Pávay V. Elek magyar-cseztvei tagosított és magyar-bagói, kitünően mivel

tanyai birtoka

minden felszerelvényei, igás marhái, juhái, disznói és szórt veteményeivel együtt a z o n n a l

haszonbérbe adandók.

Ertekezhetni a tulajdonossal Magyar-Cseztvén. (1-2)

1421. szám.

m. 1889.

Hirdetmény.

Alsófehérvármegye közigazgatási bizottsága az 1889. évi december hó 11-én kelt 1024. sz. rendelkezéssel a Felenyed-Abrudbányai új ut bredesti szakaszán levő szikla lejáró kiépítését 3435 frt 34 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1889. december hó 28-ik napjának délelőtti 10 órájára az Alsófehérvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számí-
tandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánapénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annnyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nagyenyeden, 1889. december 12-én.

Sz. 1720—1889.

kj.

Árverezési hirdetmény.

Alóirt előjáróság közhírré teszi, hogy Alsófehérvármegye, marosújvári járásban fekvő Marosújvár, Csongva és Felsőújvár községekből alakított egybeszedési körben a szesz és pálinka neműek árulásának kizárólagos joga 1890. évi január 1-én kezdve három évre bérbe kiadatik.

A kikiáltási ár 5355 frt 65 kr o. ért. Az árverezés 1889. évi decz. hó 23-án délelőtti 11 órakor fog megtartatni Marosújvár nagyközség irodájában, hol a részletes árverési feltételek irt időig a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Írásbeli ajánlatok megfelelő bánapénzzel ellátottan és szabályszerűen kiállítva az árverés kezdetéig szintén elfogadhatnak.

Marosújvár, 1889. december 11-én,

Az előjáróság.

Sz: 3353. — 1889.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehérmegye magyar igeni szolgabírói járásába kebelezett Magyar-borosboacsárdi körjegyzői állomás lemondás folytán üresedésbe jővén, be-
töltése céljából mellyel

1. 400 forint fizetés
2. 63 frt 50 kr szállás illetmény
3. 78 frt irodai átalány
4. 22 frt nyomtatvány díj
5. 80 frt küldöncz díj
6. 7 öl tűzifa átalányban egybe kötve pályázat

hirdettetik.

Felhivom a pályázni óhajtokat, hogy 1883 évi I. t. 6. § ban előirt okmányokkal felszerelt folyamodványait folyó évi december hó 27-ig bezárólag alóirtoz adják be, mert a később beérkezettek figyelembe nem vétetnek

A választás foilyó évi december hó 28-án d. e. 9 órakor fog megtartatni a magyarborosboacsárdi körjegyzői irodában.

Magyarigeni járás főszolgabírója.

Magyarigenben, 1889 november hó 23-án.

Köblös Miklós,
főszolgabíró.